

תפר

אמר להתפלל על הפרנסה בעשרת ימי תשובה. כי שם חת"ך הוא שם של הנסירה, והוא גם כן שם הפרנסה (עין פרי עץ חיים שער הזמירות פרק ה).

וגם פעם אחת ציוה לומר כל עשרת ימי תשובה פרשת המן. וכמה פעמים שמעתי שהיה מזהיר להתפלל על הפרנסה ושאר הצטרפות, ולהאמין שהשי"ת ימלא שאלתו בודאי. והיא מצוה רבה, כי עי"ז היא עליית השכינה כמ"ש בזוהר (מ"ג רל, ב) איהו אמת ואיהי אמונה ועי"ז נופלים כל אמונות שקריים "פאלן אראפ אלע שאפל'ע אמונות".

תפה

אמר [מוהר"ר רפאל ז"ל] בשם הרב ז"ל: שוטים רידין ש"ט זיך איין צווחין ככלבים הב הב"י ואין מתפללים

חינוך שאינו בוכה לא יהיה חכם. ומפני מה נברא האדם בקטנות וכל דבר בגדלות דהיינו בהמה, כי כל דבר שתחילתו קטנות סופו גדלות, ודבר שאין תחלתו קטנות אין סופו גדלות ש"ח. וצריך להיות עניו, והמשל: תורה שבה אותיות ונקודות וטעמים והכל צירופים, הצרופי אותיות קדוש וצרופי הנקודות יותר קדוש וצרופי טעמים יותר קדוש (עין עץ חיים שער ה פרק ב), כך אדם מה שהוא קטן הוא יותר קדוש. ועוד, כי נקודה עושה אדם ממנה כל מה שרוצה — והמשך גדול אין עושין ממנו כלום.

תפג

בראש השנה טוב להתפלל על היושב בבית האסורים, כמ"ש ביוסף (מחלים פא, ו) עדות ביהוסף שמו, וזה היה בראש השנה (ראש השנה י, ג).

שח.

ע"ע לעיל מאמר שפג, וש"נ.

שט.

שוטים מטעים עצמם ב"צווחין ככלבים הב הב".

שי.

לשון התיקון (כב, א): כלהו צוחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים הב הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחיי, כתבנו לחיים. ואינן עזי נפש ככלבים דאינן אומין דעלמא דצוחי לגביה ולית לון בשת אנפין. דלא אית מאן דקרא ליה בתיובתא, דיחזור שכינתיה לקודשא בריך הוא, דאיהי מרחקא מניה, למהדר לגביה. ובקדושת לוי (לראש השנה, ד"ה באופן אחר נראה): ראוי לכל בר נש מישראל לומר בלבו הנני מוכן להתפלל בעד חיים ופרנסה בשביל הבב"ה שיהיה לו תענוג מזה שאני מקבל לידי השפע וזהו כונת הזוהר (תקו"ז ע"ח) בריש כל שתא ושתא אינן צווחין הב לן חיי הב לן מזונא כו' ככלבין דמצוחין דאינן מצוחין אלא לגרמייהו, ולכאורה יתחמץ לבב אנוש בראותו הדברים האלה, למה אעפ"כ אנו מבקשין בכל השנה עבור בני חיי ומזוני. אבל לפי דברי אלה שכתבנו שיהא כונת האדם בבקשתנו שיתן לנו כדי שיהיה להקב"ה תענוג מזה, כי הש"י חפץ בזה, וזה כונת הזוה"ק הנ"ל "צווחין הב לן חיי" כלומר, למענו תן חיים וכן מזונא, וזהו "ככלבים אינן מצווחין לגרמייהו ואינן רשעין", אלא כונתנו יהיה שיהיה להקב"ה תענוג מזה. וע"ע "דגל מחנה אפרים" ליקוטים ד"ה ביאור קושיא בזוהר.

וב"שער יששכר" (מונקאטש, מאמר ימי רצון אות ז): כבר כתבו בשם רבינו הקדוש אור עינינו הבעש"ט זי"ע, שאמר, דאף שכתוב בתיקוני זוה"ק "צווחין ככלבים הב לנו חיי הב לנו מזוני", מ"מ בזמן הזה מותר להתפלל על הפרנסה, כיון שהיא צורך גבוה. וכן כתבו בשם הקדוש

בשני בצורת בא אצלו יונתן בן עמרם ואמר לו רבי פרנסני ואמר לו קרית וכו' ואמר לו א"כ במה אפרנסך, ואמר לו פרנסני ככלב וכו', ואח"כ היה רבי מצטער שנתן לחמו לעם הארץ, ואמר לו רבי שמעון בר רבי שמא יונתן בן עמרם תלמידך שלא רצה ליהנות מדברי תורה וכו'. וזה ג"כ הזהר מלמד זכות על ישראל אף שישאל קדושים ויש להם לתלות במעשיהם או בזכות אבותיהם או בלימוד תורתן, אין צווחין אלא פרנסני ככלבין הב, כמו יונתן בן עמרם, ודפח"ח וד"ל.

בראש השנה ויום כיפור על פרנסה, ראש ש"א האבין זיא ניט, או בזו הלשון: פאר מאגין זייא ניט, און דאס בעטין זייא ניט. גם היה מזכיר מה שכתוב בספר בן פורת יוסף (נפיו קמ, א) שמעתי ממורי, שצריך להאמין שכיון שאדם מתפלל להשי"ת על איזה דבר בקשה מיד הוא נענה, ואף שלא נעשה מבוקשו בפועל, כי נעשה תיקון ע"י זו התפלה בעולמות העליונים (בזה"ל: "מע"ב דארץ האבין דיא תפלה אין העכערע עולמות"). ובספר הנ"ל כתוב: שנעשה בקשתו בכללות העולם, ועיי"ש.

תפו

תפו

אמר, שנראה לו שהפיוט של ראש השנה ויום הכיפורים הוא בעצמו כוונת התפלה. דלכאורה מה זה דרך להפסיק באמצע התפלה, אך הוא על דרך דאיתא בספרים (סידור האר"י נכוונת הכניסה לסוכה, וראה זס"ג קג, ג) שהחסידים הראשונים היו מוציאין הכוונה בפה גבי סוכה, וכן כאן מוציאין ש"י.

בתיקונים (כ, א) צווחין ככלבין הב הב, לנו מזוני וכו'. שמעתי משמו של הסופר רבי דוד מאניפאלי ז"ל ש"ג שהקשה, הלא הזהר תמיד מלמד זכות על ישראל ואין ילמד חוב כזה לדמות את ישראל ככלבים. ותירץ, דאיתא בגמרא (נבא נמלא מ, א) כשפתח רבי אוצרותיו

מהר"פ מקאריץ ז"ע שהקפיד על מי שאינו מתפלל על הפרנסה בימים האלו, ובפרט בצוק העתים בעוה"ר. וכן נמצא בספר כתר שם טוב לרבינו הקדוש הבעש"ט ז"ע (בדרושו לראש השנה) כי בזמן הזה הפרנסה היא צורך גבוה. וכבר מרומז בתיקוני זוה"ק בהקדמה (י, ב) שבעין שנין דעניותא דגלות בתראה מאן יכיל למיקם בהם, הש"י ירחם, עכ"ל. המדרגה של הזהר [שאין לבקש על הפרנסה בר"ה] אין להם (או: לא השיגו) — וגם אין מבקשים פרנסה בפשיטות [והרי הם קרחים מכאן ומכאן]! שיב. בעולמות העליונים זקוקים לתפילה זו.

שיג. הרה"ק רבי דוד סופר מאניפאלי ז"ל היה סופרו של זקנינו הרה"ק רבי פנחס מקאריץ ז"ל (פר"ח שושנים ה, בסו"ס ערכי יהושע, מאנסטריטש). מוזכר גם ב"שבחי בעש"ט" צו. למד מלאכת הכתיבה בצווי המגיד ממעזריטש וקיבל ממנו כוונת השמות. תמונת האותיות שלו התאימו עפ"י הנגלה והנסתר כפי שסידר הרה"ק בעל התניא בציווי הרב המגיד (ראה "אמונת צדיקים" אות לח). וכתב ספר תורה עבור הרה"ק רבי נחום מטשערנאביל (סיפורים ומאמרים יקרים עמ' טז"ז). שיד. ראה, שבעשרת ימי תשובה התקין האריז"ל לומר "שיר המעלות ממעמקים" והוא עפ"י סוד — והפייטן ביוצר בברכה ראשונה של יום הכיפורים שחרית אמר בתוך פיוטו "עננו אבינו ממעמקים".